



Aksdal Barnehage

Postboks 93

5575 Aksdal

Dokumentnummer:
25/218-3

Deres referanse:

Saksbehandler:
Tone Cathrin Byrkjeland

Dato:
03.03.2025

Tilsynsrapport - Vedtak

Psykososialt barnehagemiljø og Internkontroll

Aksdal barnehage

Sammendrag

Tysvær kommune ved tilsynsmyndigheten, har ført tilsyn med Aksdal barnehage, jf. barnehageloven § 53.

Tilsynet har som formål å kontrollere at barnehagen oppfyller kravene i regelverket når det gjelder:

1. Barnehagens rutiner og praksis i forhold til nulltoleranse og forebyggende arbeid, jf. barnehageloven § 41.
2. Barnehagens rutiner og praksis for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt), jf. barnehageloven § 42.
3. Barnehagens rutiner og praksis for internkontroll knyttet til §§ 41 og 42, jf. barnehageloven § 9.

I tilsynet har vi avdekket brudd på regelverket ved Aksdal barnehage på følgende områder:

1. Det vurderes at Aksdal barnehage ikke sikrer alle delpliktene i aktivitetsplikten på en tilstrekkelig måte, jf. barnehageloven § 42.
2. Det vurderes at Aksdal barnehage ikke har en tilfredsstillende internkontroll knyttet til §§ 41 og 42, jf. barnehageloven § 9.

Aksdal barnehage mottok 27.01.2025 en foreløpig tilsynsrapport og barnehageeier ved styrer, heretter barnehageeier, har uttalt seg innen fristen. På bakgrunn av barnehageeiers uttalelser har vi gjort noen endringer i rapporten.

Tilsynsmyndigheten fatter vedtak med pålegg om retting. Aksdal barnehage har rettefrist til 31.08.2025.

1. Innledning

Tilsynet kontrollerer om barnehageeier oppfyller barnehageloven med forskrifter. Tilsynet skal være til hjelp for barnehagen i arbeidet med kvalitetssikring av egen virksomhet.

Tilsynsmyndighetens tilsyn er offentlig myndighetsutøvelse, noe som innebærer at tilsynet gjennomføres i samsvar med reglene i forvaltningsloven og offentlighetsloven.

1.1 Kort om Aksdal barnehage

Aksdal barnehage er en kommunal barnehage som ligger i Aksdalsvegen 167. Barnehagen er en sonebarnehage, delt liten base og stor base. Pr. 15.12.2024 hadde barnehagen 44 barn i alderen 0-5 år.

1.2 Bakgrunn for tilsynet

Tysvær kommune inngår i et tverrkommunalt samarbeid med kommunene Bokn, Haugesund, Karmøy og Utsira i utførelsen av tilsyn. Tilsynet skal være til hjelp for barnehagen i arbeidet med kvalitetssikring av egen virksomhet. Tema for tilsynet er fastsatt på bakgrunn av risikovurdering, ut fra hvor sannsynlig det er for at kravene i regelverket ikke er oppfylt og hvilke konsekvenser det kan ha for barna. Tilsynet ble åpnet for å få tilstrekkelig belyst og undersøkt hvordan barnehagen arbeider med det psykososiale barnehagemiljøet og om regelverket i barnehageloven med forskrifter blir fulgt.

Formålet med tilsynet er å sikre at barnehageeier følger barnehagelovens bestemmelser knyttet til temaene psykososialt barnehagemiljø og internkontroll. Dersom barnehageeier ikke følger regelverket, kan tilsynsmyndigheten pålegge retting. Jf. barnehageloven § 7 er det barnehageeier som har det overordnede ansvaret for at kravene i barnehageloven med forskrifter blir overholdt.

1.3 Tema for tilsyn

- Barnehagens rutiner og praksis i forhold til nulltoleranse og forebyggende arbeid, jf. barnehageloven § 41.
- Barnehagens rutiner og praksis for å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt), jf. barnehageloven § 42.
- Barnehagens rutiner og praksis for internkontroll knyttet til §§ 41 og 42, jf. barnehageloven § 9.

I tilsynet er det sett nærmere på hvordan barnehagen driver sitt forebyggende arbeid i forhold til barnehagens psykososiale miljø. Tilsynet har sett på hvordan barnehagen oppfyller delpliktene i aktivitetsplikten og hvordan dette samsvarer med barnehagens rutiner sett opp mot kravene i regelverket.

Tilsynsmyndigheten kontrollerer hvordan barnehagen oppfyller kravet til internkontroll i forhold til §§ 41 og 42 i barnehageloven.

1.4 Om gjennomføring av tilsynet

Tilsynsmyndigheten åpnet tilsyn med Aksdal barnehage i brev av 27.09.2024.

Tilsynsmyndigheten i det tverrkommunale samarbeidet gjennomførte felles åpningsmøte 03.10.2024 for de barnehagene det var åpnet tilsyn med. Målet med åpningsmøtet var å sikre at det var klart hva som etterspørres i tilsynet, unngå unødvendig usikkerhet og anledning til å stille spørsmål.

I møtet ble følgende gjennomgått:

- Hva er tilsyn og målet med tilsynet.
- Gjennomgang av regelverket.
- Gjennomgang av utsendt lesebestilling.
- Saksgangen i gjennomføringen av tilsynet.

Aksdal barnehage fikk frist til å sende inn relevant dokumentasjon innen 17.10.2024. Tilsynsmyndigheten mottok dokumentasjon innen fristen. Foreløpig tilsynsrapport ble sendt til Aksdal barnehage 27.01.2025 og barnehageeier ved styrer uttalte seg om rapporten innen fristen, heretter kalt tilsvar.

Tilsynet er begrenset til vurdering av innsendt dokumentasjon etterspurt i varslingsbrevet. Tilsynsmyndigheten har ikke sett på hvordan barnehagen oppfyller andre krav i regelverket.

2. Barnehagens rutiner og praksis i forhold til nulltoleranse og forebyggende arbeid

2.1 Rettslig krav

Lov om barnehagen av 17.05.2005 nr. 64 (barnehageloven)

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

2.2 Kontrollspørsmål

Nr.	Kontrollspørsmål	Vurdering
1	Har barnehagen utarbeidet planer eller rutiner som beskriver barnehagens arbeid for å oppfylle § 41 i barnehageloven?	JA
	Hvis JA: Kan disse dokumenteres?	JA
3	Er foreldrene gjort kjent med kapittel VIII i barnehageloven, herunder hvor de kan melde fra, til hvem og at terskelen for å melde fra er lav?	JA
4	Har personalet en felles forståelse av begrepene krenkelser, nulltoleranse og forebyggende arbeidsmåter?	JA
	Hvis JA: Kan barnehagen dokumentere dette?	JA
5	Har barnehagen rutiner for hvordan krenkelser avdekkes og følges opp?	JA
6	Har barnehagen plan/rutine for hvordan fange opp/kartlegge hvilke barn som er ekstra sårbare?	JA

2.3 Våre undersøkelser, vurderinger og konklusjoner

2.3.1 Tilsynsmyndighetens undersøkelser

Aksdal barnehage har sendt inn dokumentasjon som beskriver barnehagens forebyggende arbeid med det psykososiale barnehagemiljøet. I «Årsplan Aksdal barnehage 2024 – 2025» står det at barnehagens mål er å skape verdifulle opplevelser for små og store. Det pedagogiske innholdet skal bygge på et helhetlig læringssyn hvor danning, omsorg, lek og læring står sentralt. Videre står det beskrevet hvordan barnehagen jobber forebyggende for et inkluderende barnehagemiljø og barnehagens plikter er beskrevet. Årsplanen viser til kommunens «*Veileder for trygt og godt barnehagemiljø*».

Barnehagen viser i oversiktene «*Møter barnehageåret 2023-24*» og «*Møter barnehageåret 2024-25*» sammen med tilhørende møtereferater fra personalmøter og planleggingsdager at tema trygt og godt barnehagemiljø jevnlig tas opp på gruppenivå og med personalet samlet. Det er fokus både på barnegrupper og enkelt barn i det forebyggende arbeidet. Rutiner og planer er gjort kjent for de ansatte og sentrale begreper som krenkelser og nulltoleranse, er drøftet. Barnehagen har utarbeidet «*Kvalitetshåndbok*» hvor indikatorer på god praksis beskrives. Det fremkommer i oversikten «*Møter barnehageåret 2023-24*» at denne evalueres regelmessig med hele personalet. Samarbeid med andre tjenester i kommunen er skriftliggjort og eksempler på at tema og saker er drøftet vises i referater fra TOT-møter og kontaktdager.

Plikten til å gripe inn, jf. barnehageloven § 41, er beskrevet i barnehagens årsplan, i «*Veileder for trygt og godt barnehagemiljø*» og i rutinen «*Nulltoleranse og forebyggende arbeid, § 41*». I «*Veileder for trygt og godt barnehagemiljø*» står det: «*Alle ansatte har et ansvar for å forebygge negativ adferd. Dersom en ser eller får kjennskap til at noen krenkes har vedkommende et personlig ansvar for å stoppe adferden*» (s.13).

I barnehagens årsplan og «*Veileder for trygt og godt barnehagemiljø*» beskrives betydningen av samarbeid med foreldre. Tema psykososialt barnehagemiljø er gjort kjent på foreldremøte, tas opp i foreldresamtaler og i møter med barnehagens Samarbeidsutvalg, noe som fremkommer i maler og referater. Foreldres rett til å klage på barnehagemiljøet kommer tydelig frem i «*Veileder for trygt og godt barnehagemiljø*» og barnehagens kontaktinformasjon er lett tilgjengelig både i årsplan og på barnehagens hjemmeside.

Barnehagen arbeider forebyggende i barnegruppene med ulike programmer som har fokus på sosial kompetanse, følelser, selvhevdelse og om å bry seg om andre. Dette beskrives i barnehagens årsplan, i referat fra gruppemøter og i månedsplaner.

2.3.2 Tilsynsmyndighetens vurderinger

Vår vurdering er at Aksdal barnehage har planer som beskriver hvordan barnehagen arbeider forebyggende for at alle barna skal ha et trygt og godt barnehagemiljø. Barnehagen har rutiner som beskriver personalets plikt til å gripe inn når barn i barnehagen utsettes for krenkelser.

Det vurderes at barnehagen har planer for hvordan de skal fange opp barn som er ekstra sårbare og hvordan de skal gå frem i slike saker, dette beskrives også i «*Veileder for trygt og godt barnehagemiljø*».

Det er vår vurdering at foreldrene gjøres kjent med aktivitetsplikten gjennom barnehagens årsplan og på foreldremøter. I «*Veileder for trygt og godt barnehagemiljø*» kommer det frem hvordan foreldrene kan gå frem for å melde fra dersom de opplever at deres barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Det vurderes at barnehagen informerer foreldrene på en tilstrekkelig måte.

2.3.3 Tilsynsmyndighetens konklusjon

Tilsynsmyndigheten konkluderer med at Aksdal barnehage har utarbeidet rutiner og har en praksis som er egnet til å ivareta kravene om nulltoleranse og forebyggende arbeid, jf. barnehageloven § 41.

Ingen brudd funnet.

3. Barnehagens rutiner og praksis i forhold til plikten til å sikre barnehagebarna et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

3.1 Rettslig krav

Lov om barnehagen av 17.05.2005 nr. 64 (barnehageloven)

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a. hvilke problemer tiltakene skal løse*
- b. hvilke tiltak barnehagen har planlagt*
- c. når tiltakene skal gjennomføres*
- d. hvem som skal gjennomføre tiltakene*
- e. når tiltakene skal evalueres.*

3.2 Kontrollspørsmål

Nr.	Kontrollspørsmål	Vurdering
7	Er alle ansatte gjort kjent med § 42 i barnehageloven, inkludert vikarer, nyansatte og andre som yter arbeid/gjør tjenester i barnehagen?	NEI
	Hvis JA: Kan barnehagen dokumentere dette?	X
8	Har barnehagen utarbeidet rutiner/planer som beskriver barnehagens arbeid og den enkelte ansattes ansvar for å oppfylle alle delpliktene i § 42 i barnehageloven? • Følge med • Melde fra • Undersøke • Skriftlig aktivitetsplan	JA
	Hvis JA: Kan barnehagen dokumentere dette?	JA
9	Undersøkes saker som meldes så raskt som saken tilsier, jf. § 42, tredje ledd?	NEI
	Hvis JA: Kan barnehagen dokumentere dette?	X
10	Ved igangsettelse av aktivitetsplan, er disse skriftliggjort, jf. § 42 femte ledd?	JA
11	Får foreldre og barn medvirke i innhold i aktivitetsplan og foretas det en vurdering av barns beste?	JA
12	Er det utarbeidet rutiner for hva og når styrer skal melde videre til barnehageeier knyttet til § 42?	JA

3.3 Våre undersøkelser, vurderinger og konklusjoner

3.3.1 Tilsynsmyndighetens undersøkelser

Barnehagen informerer i «Årsplan Aksdal barnehage 2024 – 2025» om aktivitetsplikten. Foreldre får informasjon om rutinen i årsplanen og på foreldremøter.

I «Veileder for trygt og godt barnehagemiljø» beskrives personalets plikter og det er utarbeidet rutine for arbeidet «Aktivitetsplikt § 42». Personalet skal benytte «Meldeskjema § 42 – Aktivitetsplikt» dersom de har bekymring for om et barn opplever at barnehagemiljøet ikke er trygt og godt, enten etter undersøkelser,

observasjon eller når barn/foreldre melder fra. Det er utarbeidet eget skjema for «Aktivitetsplan». Barnehagen har lagt ved et eksempel på hvordan disse er benyttet i en sak.

«Møter barnehageåret 2023-24» og «Møter barnehageåret 2024-25» sammen med tilhørende referater fra personalmøter og planleggingsdager viser at personalet i barnehagen er gjort kjent med kravene i barnehagelovens § 42. Barnehagen viser til at de bruker «*Handlingsveilederen – BTI*» i dette arbeidet. Gjennom det forebyggende arbeidet opplyses det at personalet jevnlig skal følge med på barnas psykososiale miljø, vurdere og undersøke videre dersom de finner tilfeller eller enkeltbarn som vekker bekymring. Tema er lagt inn i mal for barnehagens tidlig innsatsmøter (TIM-møter), og tas opp på pedagogisk leder møter og gruppemøter.

I egenvurdering på kontrollspørsmål 9; «*Undersøkes saker som meldes så raskt som saken tilsier, jf. § 42, 3 ledd?*» svarer barnehagen at de så langt kun har hatt en sak som har utløst aktivitetsplikten, datert 18/19.september 2024. Det kommer frem flere steder i den innsendte dokumentasjonen at personalet har drøftet ulike saker som omhandler barns psykososiale barnehagemiljø i interne møter og på kontaktdager.

3.3.2 Tilsynsmyndighetens vurderinger

Aksdal barnehage har rutiner som beskriver hvordan plikten til å følge med, melde fra, undersøke saken, og sette inn tiltak skal ivaretas i barnehagen og hvordan arbeidet skal dokumenteres. Barnehagens mal for aktivitetsplan dekker lovkravet og det er positivt at barnets opplevelse av situasjonen er tatt med inn i den skriftlige planen og at foreldrene involveres aktivt.

Det er gjennomgående i innsendt dokumentasjon at personalet i Aksdal barnehage er opptatt av å *følge med* på, være tilstede og observere barna individuelt og i mindre grupper. Barnehagen viser til at de bruker handlingsveilederen i BTI. Det vurderes at de faste ansatte er kjent med plikten til å følge med, men at det er mer tilfeldig om vikarer og andre som yter arbeid/gjør tjenester i barnehagen gjøres kjent med plikten.

I barnehageeiers tilsvar skriver eier at barnehagen har sørget for at ansatte, vikarer, studenter, elever og nytilsatte er gjort kjent med § 42. De har besvart kontrollspørsmål nr. 7 med «NEI» da de over en lengre periode har hatt arbeidsfolk tilstede i barnehagen som ikke er gjort kjent med innholdet i paragrafen. Barnehageeier ser i ettertid at dette burde vært gjort med tanke på hvor lang periode arbeiderne var tilstede i barnehagen og at de vil endre sin praksis i forhold til informasjon til arbeidere dersom det ved en senere anledning skal utføres arbeid i barnehagen.

Det er påpekt forarbeidene til loven, Prop. 96 L, at barnehageeier må gjøre personer som skal oppholde seg i barnehagen over tid oppmerksom på aktivitetsplikten uavhengig av hvem som er arbeidsgiver. Det konkrete innholdet i aktivitetsplikten vil være avhengig av hvilken rolle, hvilke oppgaver og hvilken posisjon de ansatte har, og det kreves mer av en ansatt som har en omsorgsrolle overfor barna, enn det kreves av ansatte med andre typer arbeidsoppgaver. Imidlertid er plikten til å følge med og melde fra når barn ikke har det trygt eller godt, noe som bør kunne forventes og kreves av alle voksne.

Det er tilsynsmyndighetens videre vurdering at personalet i varierende grad kjenner til når de ytterligere delene av aktivitetsplikten; *melde fra, undersøke og iverksette tiltak*, trer i kraft.

Det foreligger ingen dokumentasjon på hvordan barnehagen følger opp egne rutiner, foruten en sak fra september 2024. Denne saken ble meldt av barnets foreldre. I innlevert dokumentasjon kommer det frem at det i interne møter flere ganger er drøftet saker hvor barn vurderes å ikke ha det trygt og godt. Det kommer ikke frem om eller hvordan barnehagen har undersøker sakene videre, om det er satt inn tiltak og om hvordan barnets foreldre er informert om barnehagens vurderinger.

Jf. merknader fra Prop. 96 L (2019-2020) til ny § 42, andre ledd: «*Terskelen for hva som vekker en mistanke om eller kjennskap til at barn ikke har et trygt og godt miljø, skal være lav. ... En lav terskel for å melde fra til styrer er nyttig for å samle og holde oversikt over saker som angår samme barn eller de samme barna. På den måten*

kan styrer avdekke mønstre der samme barn er utsatt for lignende hendelser, eller involvert i episoder som ikke ville blitt sett i sammenheng hvis ulike ansatte oppdaget hendelsene hver for seg».

I foreløpig tilsynsrapport var tilsynsmyndighetens vurdering at ansatte er kjent med plikten til å følge med, men at terskelen for hva som skal til for at en sak undersøkes videre og meldes til styrer, virket å være uklar og at denne synes å være høy. Da plikten til å melde fra til styrer utløser undersøkelsesplikt, kan forsinket eller uteblitt melding føre til at andre delplikter i aktivitetsplikten blir forsinket eller ikke blir utført. På bakgrunn av dette vurderte tilsynsmyndigheten det som sannsynliggjort at barnehagen ikke følger opp egne rutiner på en tilfredsstillende måte jf. kravene i barnehageloven § 42.

Barnehageeier skriver i sitt tilsvarende at deres praksis er å drøfte enkeltbarn og barnegrupper i gruppemøter, ped. ledermøter og kontaktdager og at de prøver å løse utfordringer på lavest mulig nivå innenfor den allmennpedagogiske praksisen. Det kommenteres videre at barnehagen før tilsynet bare hadde hatt en sak som utløste aktivitetsplikten og at barnehageeier vurderer dette som en indikator på at utfordringer har vært løst før de har blitt en sak som har utløst aktivitetsplikten.

Barnehageeier viser i innsendt dokumentasjon til rutine «*Aktivitetsplikt § 42*». Punkt 2 i rutinen beskriver at alle ansatte har «*plikt til å melde fra om mistanke eller kjennskap til at et enkelt barn, eller flere barn i en barnegruppe ikke opplever barnehagemiljøet som trygt og godt. Alle ansatte skal skriftlig fylle ut meldeskjema §42 – Aktivitetsplikt til styrer om hva en har mistanke om eller hva som er avdekket så skal en melde fra helst samme dag. Det skal være lav terskel, plikten til å melde fra er individuell og trenger ikke drøftes før melding*». Tilsynsmyndigheten har vurdert barnehagens praksis knyttet til delplikten basert på den dokumentasjonen som er sendt inn og eiers tilsvarende på foreløpig tilsynsrapport.

Barnehageeier er ansvarlig for at barnehagen håndterer og følger opp slik mistanke eller kjennskap på en forsvarlig måte. For at barnehagen over tid skal kunne ha god oversikt over hvilke barn som er drøftet i interne møter, er det avgjørende at styrer får melding om dette. Tilsynsmyndigheten har ikke mottatt slik oversikt i innsendt dokumentasjon og det er heller ikke redegjort for at slik oversikt finnes i barnehageeiers tilsvarende.

3.3.3 Tilsynsmyndighetens konklusjon

I foreløpig tilsynsrapport konkluderte tilsynsmyndigheten med at Aksdal barnehage ikke har en praksis i tråd med egne rutiner og kravene i barnehageloven § 42 om plikten til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt). Etter en vurdering av barnehageeiers tilsvarende opp mot funn i tilsynet velger tilsynsmyndigheten å opprettholde sin konklusjon.

Dette anses som et brudd på regelverket.

4. Barnehagens rutiner og praksis for internkontroll knyttet til §§ 41 og 42

4.1 Rettslig krav

Lov om barnehagen av 17.05.2005 nr. 64 (barnehageloven)

§ 9 Internkontroll i barnehagen

Barnehageeier skal ha internkontroll for å sikre at kravene i denne loven med forskrifter følges. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasset barnehagens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal barnehageeier

- a. utarbeide en beskrivelse av barnehagens hovedoppgaver, mål og organisering*
- b. ha nødvendige rutiner og prosedyrer*
- c. avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik*
- d. dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig*
- e. evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.*

4.2 Kontrollspørsmål

Nr.	Kontrollspørsmål	Vurdering
2	Kan barnehagen dokumentere er systematisk og kontinuerlig arbeid knyttet til §§ 41 og 42?	JA
13	Er det foretatt risikovurdering jf. barnehageloven § 9 i forhold til krav i §§ 41 og 42 i barnehageloven?	NEI
	Hvis JA: Kan dette dokumenteres?	X
14	Inneholder internkontrollen nødvendige rutiner/prosedyrer for å sikre regelverksetterlevelse knyttet til §§ 41 og 42, jf. §9 punkt b?	JA
15	Har barnehagen et system for å avdekker og følge opp avvik og risiko for avvik, jf. § 9 punkt c i barnehageloven knyttet til §§ 41 og 42?	JA
	Hvis JA: Kan dette dokumenteres?	JA
16	Har barnehagen et system for å evaluere praksis og ved behov forbedre prosedyrer og tiltak for internkontroll av arbeidet i forhold til §§ 41 og 42, jf. § 9 punkt e?	JA
	Hvis JA: Kan dette dokumenteres?	JA

4.3 Våre undersøkelser, vurderinger og konklusjoner

4.3.1 Tilsynsmyndighetens undersøkelser

Aksdal barnehage har sendt inn dokumentasjon som viser at barnehagen har rutiner for internkontroll for barnehageloven §§ 41 og 42. Rutinene fremstår som tydelige, de er tilpasset barnehagen og det fremstår som at det jobbes systematisk gjennom hele året.

Det er forelagt dokumentasjon på internkontroll etter barnehagelovens § 9, bokstav a, b og e.

4.3.2 Tilsynsmyndighetens vurderinger

I tilsynet har vi vurdert om barnehagen, gjennom internkontrollen, sikrer at alle barn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø og at alle som arbeider i barnehagen oppfyller aktivitetsplikten ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt.

Jf. merknader fra Prop. 96 L (2019-2020) til ny § 9: *«Barnehagen må ha nødvendige rutiner og prosedyrer for å sikre regelverksetterlevelse. Hva som er nødvendig vil blant annet bero på en konkret vurdering av risiko for avvik. ... Internkontrollen skal sikre at barnehagen avdekker avvik og risiko for avvik, og at barnehagen følger opp avvik og risiko som er avdekket».*

Barnehagen kan ikke vise til hvordan de jobber med å avdekke risikoforhold i forhold til oppfølging av barnehagens psykososiale miljø og hvordan slike avvik følges opp jf. barnehagelovens § 9, tredje ledd, bokstav c. Barnehagen har ikke foretatt risikovurderinger i forhold til tema. Dette bekreftes i barnehagens svar på kontrollspørsmål nr. 13; *«Er det foretatt risikovurderinger jf. barnehagelovens § 9 i forhold til krav i §§ 41 og 42 i barnehageloven?»* Besvares med *«nei»*.

Risikovurdering kan være til stor nytte for barnehagen for å identifisere potensielle risikoer, korrigere oppståtte feil og forbedre rutiner. I tilsynsmyndighetens undersøkelser av § 42 opp mot kravene om internkontroll i § 9 kommer det frem at barnehagen ikke har et tilfredsstillende system for å samle og holde oversikt over saker som angår barn som ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, jf. § 9, tredje ledd, bokstav d.

I barnehageeiers tilsvar gis det eksempler på ulike måter barnehagen jobber for å sikre et trygt og godt barnehagemiljø og at barnehagen har rutiner for dette. Hva som er nødvendige rutiner og prosedyrer for å sikre regelverket skal bero på en konkret vurdering av risiko for avvik. I hvilken grad rutinene og prosedyrene skal dokumenteres skriftlig, vil følge av dokumentasjonskravet i § 9 tredje ledd, bokstav d.

I referat fra møte i barnehagens Samarbeidsutvalg 28.03.2023, er det orientert om oppfølging av barnehagens internkontroll i forhold til barnehagehagens psykososiale miljø og det fremkommer at barnehagen gjennomfører kartlegginger to ganger pr. år. Det kommenteres at dette bør nedfelles i et årshjul for å sikre systematikken. Det er ikke sendt inn noe årshjul hvor dette kommer frem. Videre kommer det frem i referatet, at styrer har forbedringspotensial når det gjelder å melde fra til barnehagesjef ved alvorlige tilfeller.

I tilsvar fra barnehageeier påpekes det at kommentaren om at «*styrer har forbedringspotensial når det gjelder å melde fra til barnehagesjef ved alvorlige tilfeller*» ikke handler om hendelser knyttet til barns psykososiale miljø. Dette er feilaktig referert under punktet orientering fra internkontroll barnehagelovens kapittel VIII: Psykososialt barnehagemiljø i referatet fra møte i barnehagens Samarbeidsutvalg 23.03.2023. Dette er derimot knyttet til hendelser som oppstod i forbindelse med et stort anleggsarbeid gjennomført i 2023, i forbindelse med utbedring av vei, vann og kloakk rundt hele barnehagens område. I den forbindelse var det flere hendelser som styrer i barnehagen løste/tok tak i uten å informere sine ledere.

Tilsynsmyndigheten tar barnehageeiers oppklaring til etterretning og vurderer at punktet ikke omfattes av tilsynet.

4.3.3 Tilsynsmyndighetens konklusjon

I foreløpig tilsynsrapport var tilsynsmyndighetens vurdering at Aksdal barnehage har ikke en praksis som er egnet til å ivareta barnehagelovens krav om internkontroll, jf. § 9, tredje ledd, bokstav c og d sett i forhold til ivaretagelsen av § 42 i barnehageloven. Etter en vurdering av barnehageeiers tilsvar opp mot funn i tilsynet velger tilsynsmyndigheten å gjøre noen endringer i rapporten. Tilsynsmyndighetens vurdering er tross dette ikke endret og konklusjonen opprettholdes.

Dette anses som et brudd på regelverket.

5. Pålegg om retting

Tilsynsmyndigheten har funnet at regelverket ikke overholdes på alle områder.

Det er barnehagens eier som er ansvarlig for at barnehagen blir drevet i samsvar med regelverket, jf. barnehageloven § 7. Tilsynsmyndigheten fatter vedtak hvor vi pålegger barnehageeier å rette opp følgende forhold, jf. barnehageloven § 53:

5.1 Aktivitetsplikt

Barnehageeier må sikre at barnehagen har en praksis i tråd med egne rutiner og kravene i barnehageloven § 42 om plikten til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt) og at dette dokumenteres i den form og omfang barnehagen finner nødvendig jf. barnehageloven § 9. Dette innebærer at:

- a. Barnehageeier må sikre at alle ansatte, også de som yter arbeid/gjør tjenester i barnehagen er gjort kjent med § 42 i barnehageloven.
- b. Barnehageeier må sikre at alle som jobber i barnehagen melder fra til styrer så raskt saken tilsier det ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har det trygt og godt.
- c. Barnehageeier må sikre at det blir ført oversikt over alle saker som meldes til styrer.
- d. Barnehageeier må sikre at barnehagen dokumenterer hva som blir gjort for å oppfylle alle delpliktene i det omfang barnehagen finner det nødvendig.

5.2 Risikovurdering

Barnehageeier må sikre at barnehagen avdekker og følger opp avvik og risiko for avvik i forhold til barnehagelovens §§ 41 og 42, og dokumenterer dette i den form og omfang barnehagen finner nødvendig jf. barnehageloven § 9, tredje ledd, bokstav c og d. Dette innebærer at:

- a. Barnehageeier må sikre at det gjennomføres tilstrekkelig risikovurdering for å kunne avdekke avvik og risiko for avvik.
- b. Barnehageeier må sikre at barnehagen setter inn tiltak i for eventuelle avvik eller risiko for avvik.
- c. Barnehageeier må sikre at barnehagen dokumenterer sine vurderinger i det omfang barnehagen finner det nødvendig.

6. Erklæring og redegjørelse om hvordan pålegg er rettet

Barnehageeier skal iverksette tiltak for å rette brudd på regelverket umiddelbart. Tilsynet vil ikke bli avsluttet før påleggene er rettet. Barnehageeier skal erklære at rettingen er gjennomført og redegjøre for hvordan dette er rettet.

Det bør redegjøres for:

- Hvilke tiltak som er satt i verk eller planlagt iverksatt for å rette regelverksbruddet.
- Hvordan det planlegges for å følge med på at tiltakene blir iverksatt og regelverket blir fulgt.
- Hvilke interne frister som er satt for å sikre fremdrift og gjennomføring.

Fristen er 31.08.2025.

7. Klagerett

Tilsynsrapporten er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b. Barnehageeier kan klage på vedtaket.

Hvis dere klager, må det gjøres innen tre uker. Fristen gjelder fra når beskjed om brevet har kommet frem til dere, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Dere sender klagen til oss. Vi har muligheten til å omgjøre vedtaket. Hvis vi ikke er enig med dere, sender vi klagen til Statsforvalteren i Rogaland som avgjør saken. I forvaltningsloven § 32 kan dere se hvordan dere skal utforme klagen.

Dere kan be om at vi ikke setter i verk vedtaket før klagefristen er ute, eller klagen er endelig avgjort av Utdanningsdirektoratet, jf. forvaltningsloven § 42.

Barnehageeier er part i saken og har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Med hilsen

Jorid Veia Isdahl
kommunalsjef Oppvekst og kultur

Tone Cathrin Byrkjeland
barnehagefaglig rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til:

Modgunn Sandvik

Vedlegg - Mottatte dokumenter

- Følgeskriv – Svar på varsel om tilsyn ved Aksdal barnehage
- Møteoversikt 2023-24
- Møteoversikt 2024-25
- 0123 Personalmøte
- 0923 Personalmøte
- 1123 Personalmøte
- 0124 Personalmøte
- 0924 Personalmøte
- Kvitteringsliste §§ 41, 42, 43 (MAL – ikke utfylt eksempel)
- Innkalling til planleggingsdager:
 - 15.08.2023
 - 15.08.2024
 - 17.04.2024
 - 22.01.2024
- Referat fra kontaktdager 2023-24
- Referat fra TOT-møter 2023-24
- Rutiner i kvalitetssystemet Compilo
- Utdrag fra gruppemøter Liten base 2023-24
- Utdrag fra gruppemøter Kengu 2024
- Utdrag fra gruppemøter Heffalomp 2024
- Utdrag fra gruppemøter Humler 2024
- Referat fra pedagogmøte 04.06.24
- Kvalitetsårshjul barnehagemyndigheten 2024-25
- Mal for TIM-møter (ikke utfylt eksempel)
- Power Point brukt på foreldremøte
- Startsamtaleskjema (ikke utfylt eksempel)
- Kvalitetshåndbok
- Referat fra møter i samarbeidsutvalget:
 - 28.03.2023
 - 14.03.2024
 - 08.10.2024
- Foreldresamtaleskjema (MAL – ikke utfylt eksempel)
- Månedsbrev oktober liten base 2024
- Månedspan og foreldrebrev for liten base 2024
- Eg e meg og du e deg
- Hjerteprogrammet
- Være sammen
- Psykologisk førstehjelp – Røde og grønne tanker
- Hele meg – om kropp og grenser i barnehagen
- Veileder for trygt og godt barnehagemiljø
- Anonymisert meldeskjema § 42 - Aktivitetsplikt
- Anonymisert aktivitetsplan
- Hefte: Velkommen til Aksdal barnehage
- Årsplan Aksdal barnehage 2024 – 2025